

REFLECȚII ASUPRA FENOMENULUI DE CORUPȚIE ÎN ACTIVITATEA SPORTIVĂ

Alexandru CICALA,
doctor în drept

În cadrul acestui demers științific ne propunem să analizăm formele de manifestare a fenomenului de corupție în activitățile sportive în baza literaturii de specialitate din țară și de peste hotare. Este reprezentată poziția autorului referitoare la gradul sporit de latență în cadrul fenomenului pomenit. Totodată, sunt analizate măsurile de prevenire necesare ce se impun de a fi întreprinse pentru identificarea și înlăturarea cauzelor și condițiilor care determină comiterea acestui infracțiunilor de corupție în sfera sportivă.

Cuvinte-cheie: corupție, sport, trafic de influență, mită, fotbal, latență, cauze, condiții, strategie.

REFLECTIONS ON THE PHENOMENON OF CORRUPTION IN SPORTS ACTIVITY

Alexandru CICALA,
PhD

In our scientific approach we aim to analyze the forms of manifestation of the phenomenon of corruption in sports activities based on the literature in the country and abroad. The author's position regarding the high degree of latency in the booked phenomenon is represented here. At the same time, the necessary prevention measures that are required to be taken to identify and eliminate the causes and conditions that determine the commission of these corruption crimes in the sports sphere are analyzed.

Keywords: corruption, sport, influence peddling, bribery, football, latency, causes, conditions, strategy.

Introducere. Fenomenul corupției a fost cunoscut încă din cele mai vechi timpuri în toate sferile vieții sociale. De-a lungul timpului, actele de corupție s-au diversificat în timp și spațiu și au dobândit diferite forme de manifestare.

Majoritatea sondajelor de opinie publică demonstrează că peste 90% dintre cetățenii Republicii Moldova consideră corupția o problemă foarte mare. Fiind un fenomen complex, este nevoie stringentă de măsuri specifice de luptă contra acestui fenomen.

În ansamblu, corupția reprezintă folosirea abuzivă a puterii publice, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup. Ca act antisocial, corupția este foarte frecvent întâlnită în societate și este deosebit de gravă, deoarece favorizează interesele unor particulari, mai ales în aria economică, afectând interesele colective prin: însușirea, deturnarea și folosirea resurselor publice în interes personal, ocuparea unor funcții publice prin relații preferențiale, încheierea unor tranzacții prin eludarea normelor morale și legale.

Introduction. The phenomenon of corruption has been known since ancient times in all spheres of social life. Over time the acts of corruption have diversified through time and space, at the same time they have acquired different forms of manifestation.

Most public opinion surveys show that over 90% of Moldovan citizens consider corruption a big problem. Being a complex phenomenon, an urgent need for specific measures to combat this phenomenon occurred.

Overall, corruption is the misuse of public power to satisfy personal or group interests. As an antisocial act, corruption is very common in society and is particularly serious because it favors the interests of individuals, especially in the economic area, affecting the collective interests through: appropriation, misappropriation and use of public resources for personal gain, holding public positions through preferential relations, concluding transactions by evading moral and legal rules.

Corruption targets a range of immoral, il-

Corupția vizează un ansamblu de activități imorale, ilicite, ilegale realizate nu numai de indivizi cu funcții de conducere sau care exercită un rol public, ci și de diverse grupuri și organizații publice sau private, în scopul obținerii unor avantaje materiale sau morale sau s unui statut social superior, prin utilizarea unor forme de constrângere, șantaj, înșelăciune, mituire, cumpărare, intimidare etc.

Metode și materialele aplicate. În procesul elaborării studiului au fost folosite materiale doctrinare, normative, rapoarte de activitate, planuri strategice cu privire la fenomenul corupției în activitatea sportivă. De asemenea, investigarea acestui fenomen a fost posibilă prin aplicarea mai multor metode de cercetare științifică ale teoriei dreptului și criminologiei: metoda logică, metoda analizei comparative, analiza sistemică, statistică etc. Totodată, au fost utilizate lucrările savanților autohtoni, informații empirice, precum și materialele științifice ale doctrinarilor altor state.

Conținut de bază. O analiză profundă asupra acestei problem, ne dă posibilitatea de a sesiza că la baza acestei stări de dezastru stă infidelitatea și corupția anume a acelor persoane oficiale din diferite domenii, cum sunt funcționarii publici, judecătorii, persoanele din administrația publică locală conducătorii economici, angajații poliției și bineînțeles persoanele din sfera activităților sportive din diferitor ramuri.

Acțiunile de corupție își au originile încă din antichitate, iar diferite etape istorice parcurse de omenire au marcat o dezvoltare progresivă a actului de corupție, până la stadiul în care să fie apreciată drept fenomen.

În opinia savanților din domeniul jurisprudenței se consideră că tendința omului spre corupție a existat dintotdeauna, în toate sferile statului. Însă, aprecierea acestor fapte ca activități ilegale, antisociale și pedepsirea lor a început odată cu apariția normelor juridice de conduită în societate.

Cea mai veche reglementare legală privind actele de corupție se regăsește în Codul lui Hammurabi [2]. Prin această legiuire se pedepsea judecătorul care săvârșește un act de corupție va fi obligat să plătească de douăsprezece ori valoarea obiectului procesului și va fi îndepărtat de scaunul său de judecător sau de judecată, la care nu se va

licit, illegal activities carried out not only by individuals with leadership positions or exercising a public role, but also by various groups and organizations, public or private, in order to obtain material or moral advantages or a higher social status through the use of forms of coercion, blackmail, deception, bribery, buying, intimidation etc.

Methods and materials applied. In the process of study development, the doctrinal material, normative material, activity reports, strategic plans regarding the phenomenon of corruption in sports activity were used. Also, the investigation of this phenomenon was possible by applying several methods of scientific research of the theory of law and criminology: logical method, comparative analysis method, systemic analysis, statistical method, etc. At the same time, the works of local scholars, empirical information as well as the scientific materials of the doctrinaires of other states were used.

Basic content. An in-depth analysis of this issue gives us the opportunity to note that this state of disaster had been provoked by infidelity and corruption of those officials in various fields, such as civil servants, judges, local government officials, business leaders, police employees and, of course, people within the field of sports activities of various branches.

Actions of corruption have their origins in antiquity, and various historical stages of humanity have marked a progressive development of the act of corruption, to the stage where it is appreciated as a phenomenon.

According to scientists in the field of jurisprudence, we believe that man's tendency to corruption has always existed in all spheres of the state. However, the appreciation of these deeds as illegal, antisocial activities and their punishment began with the emergence of legal norms of conduct in society.

The oldest legal regulation on acts of corruption is found in the Hammurabi Code [2]. This legislation punished the judge who committed an act of corruption, being obliged to pay twelve times the value of the object of the trial and was removed from his seat of judge or court, to which he could never return.

întoarce niciodată.

În Grecia antică răspândirea vastă a mituirii l-a determinat pe Platon să propună pedeapsa cu moartea a funcționarilor publici care primeau daruri pentru a-și face datoria [4, p.100].

În imperiul Roman timpuriu se interzicea acceptarea diferitelor compensații, daruri pentru cele mai importante îndatoriri civile. Totodată, asemenea prevederi le regăsim și în legea lui Moise care condamnă mituirea „să nu primești daruri, cică darurile orbesc pe cei ce au ochi deschiși și sulesc hotărârile celor drepti”. De atunci, de-a lungul secolelor, legile anticorupție au profilat. Cu toate acestea, legislațiile nu au reușit să stopeze corupția. Milioane de cazuri de mituire au loc în fiecare zi și miliarde de oameni suferă în urma consecințelor survenite datorită fenomenului de corupție.

Corupția a ajuns atât de răspândită și de subtilă, încât amenință să ruineze însăși structura societății. În unele țări, aproape nimic nu se face dacă nu se dă mită. Pentru unii, faptul de a fi corupți este cea mai simplă cale, dacă nu sigura, de a obține ceea ce vor. Pe măsură ce corupția ia amploare, ea ajunge să fie tot mai agreată, răspândindu-se încet de-a lungul timpului în toate sferile societății. Astfel, evoluția corupției a cuprins aproape toate probele de sport. Sportul este una din cele mai mari afaceri de pe glob, fiind influențat și influențând la rândul său atât interese financiare, cât și interese politice. În fiecare an, milioane de dolari și de euro circulă în acest domeniu, majoritatea tranzacțiilor și a înțelegerilor având loc în spatele ușilor închise, pentru a păstra orice avantaj posibil în fața competiției. Această competitivitate acerbă, împreună cu lipsa de transparență, face ca domeniul sportiv să fie extrem de vulnerabil la acte de corupție [3].

Pe măsură ce corupția ia amploare, aceasta ajunge să fie tot mai agreată, devenind în cele din urmă chiar un mod de viață. Oamenii cu salarii mici ajung să creadă ca nu au de ales. Ei trebuie să pretindă mită dacă vor să ducă o viață decentă. Iar, când cei ce iau mită sau dau mită pentru a obține un avantaj necinstit rămân nepedepsiți, puțini sunt gata să combată corupția. Flacăra corupției este întreținută de două forțe puternice: egoismul și lăcomia.

Cu regret constatăm că infracțiunile de co-

In ancient Greece, the wide spread bribery led Plato to propose the death penalty for civil servants who received gifts to fulfill their duty [4, p.100].

It was forbidden to accept various compensations, gifts for the most important civil duties in the early Roman Empire. At the same time, we find such provisions in the Law of Moses which condemns bribery, “do not receive gifts, for gifts blind those who have their eyes open and twist the decisions of the righteous”. Since then, over the centuries, anti-corruption laws have emerged. However, the legislation has failed to stop corruption. Millions of bribery cases occur every day and billions of people suffer as a result of corruption.

Corruption has become so widespread and subtle that it threatens to ruin the very structure of the society. In some countries, almost nothing is done without bribes. For some, being corrupt it is the easiest, if not the safest, way to get what they want. As corruption spreads, it becomes more and more popular, spreading slowly over time in all spheres of society. Thus, the evolution of corruption covered almost all sports events. Sport is one of the largest businesses in the world, being influenced and influencing in turn both financial and political interests. Every year, millions of dollars and euros circulate in this area, most of the transactions and agreements taking place behind closed doors, in order to keep any possible advantage over the competition. This fierce competitiveness, together with the lack of transparency, makes the sports field extremely vulnerable to acts of corruption [3].

As corruption spreads, it becomes more and more popular, eventually becoming a way of life. People with low wages come to believe that they have no choice. They have to claim bribes if they want to live a decent life. And when those who take bribes or give bribes to gain a dishonest advantage go unpunished, few are ready to fight corruption. The flame of corruption is sustained by two powerful forces: selfishness and greed.

We regret to note that corruption offenses manifested in sports are characterized by a high degree of latency, because the “transactions” concluded with stakeholders in the field of sports,

rupție manifestate în activitatea sportivă se caracterizează printr-un grad înalt de latență, deoarece „tranzacțiile” încheiate cu persoanele cointeresate din domeniul sportului, caselor de pariuri, agenților economici, funcționarilor publici și alții, de regulă, sunt „convenabile” pentru toate părțile implicate în acest proces.

Analiza cauzelor penale puse la evidență în Republica Moldova, în perioada 2010-2020, pentru acte de corupție, demonstrează că, starea infracțiunilor latente în domeniul activităților sportive în Republica Moldova nu este tocmai favorabilă. Sunt foarte multe cazuri de tăinuire a infracțiunilor de corupție săvârșite în activitatea sportivă. De aceea statistica oficială nu reflectă starea reală a lucrurilor.

În ansamblu, criminalitatea latentă, rămasă în afara evidenței, nu este supusă controlului social, devenind din ce în ce mai periculoasă. Potrivit unor autori autohtoni sunt evidențiate următoarele efecte negative ce țin de fenomenul vizat:

a) problemele referitoare la combaterea criminalității latente nu sunt relevate și nici planificate;

b) dacă în cazul descoperirii infracțiunilor pagubele materiale sunt restituite într-o oarecare măsură, în cazul tăinuirii atare proces nu are loc;

c) nesancționarea persoanelor vinovate de săvârșirea infracțiunilor le încurajează pentru comiterea lor repetată [11, p.188-193].

În contextul celor expuse, putem remarca nivelul ridicat al latenței în cadrul fenomenului de corupție în sport și efectele negative survenite în lipsa implicării organelor de drept în activitățile de relevare, prevenire, curmare, investigare, cercetare și descoperire. Din păcate, în programele de luptă cu criminalitatea din Republica Moldova nu există până în prezent nici o mențiune despre partea latentă a fenomenului de corupție în sport și, din aceste considerente, nu sunt prevăzute măsuri axate pe diminuarea și prevenirea infracțiunilor prenotate.

Este incontestabilă necesitatea depistării complexe a faptelor de corupție, deoarece situația de serviciu a funcționarilor publici și a persoanelor din domeniul sportului creează mari dificultăți în descoperirea acestui gen de infracțiuni. În acest sens, pentru lupta eficientă cu respectivul fenomen nu este suficient doar majorarea salari-

bookmakers, economic agents, civil servants and others, as a rule, are “convenient” for all parties involved in this process.

The analysis of the criminal cases highlighted in the Republic of Moldova, in the period 2010-2020, for acts of corruption, shows that the state of latent crimes in the field of sports activities in the Republic of Moldova is not exactly favorable. There are many cases of concealment of corruption offenses committed in sports. That is why the official statistics do not reflect the real situation.

Overall, latent crime, which is left out of the record, is not subject to social control, becoming increasingly dangerous. According to some local authors, the following negative effects related to the targeted phenomenon are highlighted:

a) issues related to combating latent crime are neither revealed nor planned;

b) if in the case of the discovery of crimes the material damages are reimbursed to a certain extent, in the case of concealment such a process does not take place;

c) non-sanctioning of perpetrators encourages them to commit repeated offenses [11, p.188-193].

In the context of the above, we can note the high level of latency in the phenomenon of corruption in sports and the negative effects that occurred in the absence of law enforcement in the activities of detection, prevention, cessation, investigation, research and discovery. Unfortunately, within the programs crime’s combat in the Republic of Moldova there is so far no mention of the latent part of the phenomenon of corruption in sports and, for these reasons, no measures are provided to reduce and prevent booked crimes.

The need to detect complex acts of corruption is indisputable, because the employment situation of civil servants and people in the field of sports creates great difficulties in discovering of this type of crime. In this sense, for the effective fight against this phenomenon, it is not enough just to increase salaries, scholarships or conclude advantageous contracts. A total monitoring of the acts of corruption and their limitation are necessary, by legal provisions, of the field of maneuver

ilor, burselor sau încheierea contractelor avantajoase. Se impune o monitorizare totală a actelor de corupție și limitarea, prin prevederi legale, a câmpului de manevră pentru examinarea sesizărilor despre infracțiuni. Totodată, este necesar de implementat proceduri speciale de reacționare operativă la actele de corupție semnalate de mass-media. Urmează de introdus și un control total asupra cheltuielilor și veniturilor tuturor persoanelor care dirijează lumea sportului și a membrilor lor de familie. În afară de aceasta, ar putea deveni foarte important sistemul de protecție și de stimulare a funcționarilor dispuși să ofere informații importante din punct de vedere criminologic despre diferite acte de corupție comise în subdiviziunile în care activează [12, p.147-152].

Lupta împotriva corupției în sport a dobândit mai multe forme de către diferiți actori și au fost obținute rezultatele bune de-a lungul anilor. Cazurile de corupție cu profil înalt aduc daune reputației sportului și subminează încrederea în guverne, instituțiile publice și democrația în general.

Corupția în sport ia multe forme, cum ar fi mita, tranzacționarea influenței, abuzul de funcții, manipularea competițiilor și spălare de bani. Corupția este facilitată de o lipsă de reguli sau de implementarea inadecvată a normelor existente privind conflictele de interese. Mai mult, corupția poate fi legată inclusiv de dopaj.

În cele ce urmează vom supune discuției unele forme a actelor de corupție ce sunt practicate în activitatea sportivă atât în țară cât și peste hotarele Republicii Moldova. Este cert faptul că, actul de corupție cel mai des întâlnit este mita care au existat nenumărate cazuri în care atât arbitri, cât și jucători, au acceptat sau au cerut mită pentru a aranja meciuri sau competiții. Pe lângă asta, au existat situații în care patronii de cluburi sportive au primit sau cerut mită pentru transferuri de jucători între echipe, precum și pentru transferurile altor sportivi. În ciuda dificultății de a demonstra trucarea meciurilor, în ultimii ani, agențiile de aplicare a legii, adesea cu participarea activă a organizațiilor neguvernamentale și a jurnaliștilor, au efectuat o serie de investigații de succes [1, p.80-88]. De exemplu, unul dintre primele acte de corupție legate de pariuri a avut loc în campionatul Angliei la un meci de fotbal

for the examination of the notifications about crimes. At the same time, it is necessary to implement special procedures for operative reaction to acts of corruption reported by the media. A total control over the expenses and incomes of all the people who run the world of sports and their family members is to be introduced. In addition, the system of protection and incentive for officials willing to provide criminological important information on various acts of corruption committed in the subdivisions in which they operate could become very important [12, p.147-152].

The fight against corruption in sport has taken many forms by various actors and good results have been achieved over the years. High-profile corruption cases damage the reputation of sport and undermine trust in governments, public institutions and democracy in general.

Corruption in sports takes many forms, such as bribery, influence peddling, abuse of functions, competition manipulation and money laundering. Corruption is facilitated by a lack of rules or inadequate implementation of existing conflict of interest rules. Moreover, corruption can also be linked to doping.

In the following we will discuss some forms of corruption that are practiced in sports both in the country and abroad of the Republic of Moldova. It is certain that the most common act of corruption is bribery, as there have been countless cases in which both referees and players have accepted or demanded bribes to arrange matches or competitions. In addition, there have been situations in which sports club owners have received or demanded bribes for transfers of players between teams, as well as for transfers of other athletes. Despite the difficulty of proving match-fixing, during the recent years, law enforcement agencies, often with the active participation of non-governmental organizations and journalists, have conducted a number of successful investigations [1, p.80-88]. For example, one of the first acts of corruption related to betting took place in the English Championship at a football match on April 2, 1915; Manchester United faced FC Liverpool at Old Trafford. Sandy Turnbull, Arthur Whalley, Enoch West (all three from Manchester

pe 2 aprilie 1915, Manchester United o înfrunța pe FC Liverpool, pe Old Trafford. Sandy Turnbull, Arthur Whalley, Enoch West (toți trei de la Manchester United) și Jackie Sheldon, Tom Miller, Bob Pursell și Thomas Fairfoul (toți patru de la Liverpool) au pus la cale unul dintre primele blaturi din istoria fotbalului. Rezultatul final al meciului trebuia să fie 2-0 în favoarea Manchester United, cota pentru acest eveniment fiind de 7 la 1. Scenariul a ieșit perfect, Manchester United câștigând cu scorul necesar. Arbitrii și câțiva ziariști au început să aibă ceva suspiciuni, mai ales că FC Liverpool au ratat două lovituri de la 11 metri. Federația a început imediat o investigație și a aflat cine sunt vinovații pentru aranjament [9].

În practica cazuistică a Republicii Moldova cu regret se regăsesc asemenea situații, astfel la data de 15.07.2020, în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al Centrului Național Anticorupție, au fost înregistrate acțiunile pretins ilegale de încurajare, instruire și influențare a jucătorilor cluburilor sportive în vederea producerii unui efect viciat asupra meciurilor de fotbal. Potrivit materialelor procesului penal, începând cu perioada anului 2017, mai mulți antrenori, agenți ai sportivilor, proprietari de cluburi sportive și persoane din conducerea Federației Moldovenești de Fotbal ar fi influențat jucătorii cluburilor sportive să acționeze de o manieră viciată pentru a obține scorurile agreeate cu persoane interesate. Astfel, în schimbul unor beneficii, favoruri sau recompense financiare, fotbaliștii erau instruiți să aibă un anumit comportament în timpul jocului, la ce scor exact să piardă sau să câștige, aceste rezultate fiind deja cunoscute la casele de pariuri.

În urma investigațiilor, au fost identificate multiple pariuri suspecte, condiționate de mersul meciului, care nu corespundeau cotelor de pariuri reale, adevărindu-se faptul manipulării permanente a meciurilor de fotbal din Republica Moldova cu implicarea aceluiași formațiuni sportive. Din cele expuse, se constată o activitate continuă a cluburilor sportive în manipularea rezultatelor meciurilor, acțiunile cărora subminează integritatea sportului, etica sportivă și compromite caracterul echitabil și imprevizibil al competiției sportive [7, p. 180-191].

United) and Jackie Sheldon, Tom Miller, Bob Pursell and Thomas Fairfoul (all four from Liverpool) set up one of the first countertops in the history of football. The final result of the match was to be 2-0 in favor of Manchester United, the odds for this event being 7 to 1. The scenario turned out perfectly, Manchester United winning with the necessary score. The referees and some journalists started to have some suspicions, especially since FC Liverpool missed two shots from 11 meters. The federation immediately began an investigation and found out who was to blame for the arrangement [9].

In the practice case of the Republic of Moldova, such situations are regrettably found, so on 15.07.2020, in the Register of evidence of notifications regarding crimes of the National Anti-corruption Center, the allegedly illegal actions of encouraging, training and influencing the players of the sports clubs in order to produce a vitiated effect on the football matches were registered. According to the materials of the criminal trial, starting with 2017, several coaches, sports agents, owners of sports clubs and people from the leadership of the Moldovan Football Federation would have influenced the players of sports clubs to act in a flawed way to get the scores agreed with people interested. Thus, in exchange for benefits, favors or financial rewards, footballers were instructed to have a certain behavior during the game, at what exact score to lose or win, these results being already known at bookmakers.

Following the investigations, multiple suspicious bets were identified, conditioned by the course of the match, which did not correspond to the real betting odds, proving the fact of permanent manipulation of football matches in the Republic of Moldova with the involvement of the same sports teams. From the above, there is a continuous activity of sports clubs in manipulating the results of matches, actions that undermine the integrity of sport, sports ethics and compromise the fair and unpredictable nature of sports competition [7, p. 180-191].

According to the information held by the investigators, the amounts for an arranged match varied between 10,000 - 20,000 €, these appear-

Din informațiile deținute de anchetatori, sumele pentru un meci aranjat variau între 10.000 - 20.000 €, acestea figurând preponderent la casele de pariuri din Asia, totodată fiind constatate și unele conexiuni cu casele de pariuri din țările Uniunii Europene. Investigatorii au mai stabilit că, doar în perioada iulie 2020 – decembrie 2020, au fost truate peste 20 de meciuri, valoarea estimată a profiturilor obținute de persoanele implicate ridicându-se la 600 000€ [10].

O altă formă de corupție întâlnită în mod frecvent în domeniul sportiv este fraudă. Contractele de sponsorizare, contractele de construcție pentru stadioane noi – toate aceste tranzacții pun în joc sume foarte mari de bani, ceea ce face, pe de o parte, ca tentația de a fraudă o parte din acești bani să fie de multe ori irezistibilă, și pe de altă parte, ca traficul de influență în ceea ce privește acordarea acestora să înflorească.

Un alt act de corupție des întâlnit este spălarea de bani, favorizată de contractele de sponsorizare și publicitate insuficient monitorizate, și de achizițiile de cluburi și jucători, în special prin utilizarea de transferuri internaționale, companii fictive și paradise fiscale.

Într-un raport al Grupului de Acțiune Financiară Internațională elaborat în baza unor activități de interogare a responsabililor de guverne și federații de fotbal din 25 de țări au semnalat în total peste 20 de cazuri de spălarea de bani legate de fotbal.

Astfel, autorii raportului au concluzionat că spălarea de bani prin intermediul sectorului fotbalului este mult mai profundă și complexă decât se anticipa până în prezent și totodată aceștia au invitat organismele guvernamentale și sectorul privat la o înțelegere mai bună a riscurilor legate de fotbal și la o standardizare a reglementărilor în toată lumea [6].

O reducere semnificativă a corupției în sport nu poate să apară decât printr-o mărire semnificativă a transparenței tranzacțiilor și printr-o monitorizare strictă și continuă a acestora de către auditori independenți. Pe lângă asta, efectuarea de achiziții și acordarea de contracte prin intermediul licitațiilor publice ar face spălarea de bani mult mai dificilă.

Din păcate, în țara noastră lupta cu corupția în sport se reduce, de cele mai multe ori, la activi-

ing mainly at the bookmakers in Asia, at the same time being found some connections with the bookmakers from the European Union countries. Investigators also established that, only between July 2020 and December 2020, more than 20 matches were rigged, the estimated value of the profits obtained by the people involved amounting to 600,000 € [10].

Another common form of corruption in sports is fraud. Sponsorship contracts, construction contracts for new stadiums - all these transactions involve very large sums of money, which makes, on the one hand, the temptation to defraud some of this money often irresistible, and on the other hand, the traffic of influence in regard to their granting continue to flourish.

Another common act of corruption is money laundering, favored by insufficiently monitored sponsorship and advertising contracts, and the acquisition of clubs and players, especially through the use of international transfers, fictitious companies and tax havens.

A report by the International Financial Action Task Force based on questioning of government officials and football federations in 25 countries reported a total of more than 20 cases of football-related money laundering.

Thus, the authors of the report concluded that money laundering through the football sector is much deeper and more complex than previously anticipated and at the same time they called on government agencies and the private sector to better understand the risks associated with football and to standardize the regulations around the world [6].

A significant reduction in corruption in sport can only occur through a significant increase in the transparency of transactions and their strict and continuous monitoring by independent auditors. In addition, making purchases and awarding contracts through public tenders would make money laundering much more difficult.

Unfortunately, in our country the fight against corruption in sports is often reduced to detention activities, home searches, as well as in some cases to the punishment of the perpetrators found. In reality, the fight against the phenom-

tăți de reținere, percheziții la domiciliu, precum și în unele cazuri la pedepsirea făptașilor depistați. În realitate, lupta cu fenomenul corupției, inclusiv în cadrul activităților sportive, trebuie să fie focusată pe identificarea, înlăturarea sau neutralizarea cauzelor fenomenului infracțional discutat și condițiilor ce favorizează apariția lor.

Unii cercetători criminologi consideră că prin diminuarea numărului infracțiunilor de corupție presupune implementarea următoarelor măsuri:

- analiza informației expusă în sursele mass-media;
- monitorizarea sistemică a spațiului online în vederea relevării unor semne și elemente ale infracțiunilor de corupție;
- chestionarea populației în vederea identificării persoanelor care au avut de suferit în urma actelor de corupție;
- stimularea cetățenilor care comunică despre comiterea actelor de corupție, precum și stimularea sub diferite forme a funcționarilor care au sesizat comiterea faptelor de corupție în subdiviziunea în care activează.

Alții autori susțin părerea, că parte a luptei internaționale împotriva corupției din domeniul sportului, trebuie menționat rolul și contribuția Organizației Internaționale a Poliției Criminale (Interpol), care în rapoartele sale publică anumite informații despre activitatea desfășurată în zona specificată [1, p.80-88].

Comunitatea sportivă globală se confruntă cu o creștere a cazurilor de manipulare a meciurilor, a incidentelor și a acuzațiilor de corupție, așa cum s-a menționat anterior. Tot mai multe grupuri de crimă organizată sunt implicate în corupția din sport și meciuri trucate la scară masivă. Aceste crime trec granițele internaționale și generează profituri uriașe, care sunt apoi canalizate către alte activități ilegale. Conform evaluării fondurilor care trec prin casele de pariuri ilegale, sunt de sute de milioane de euro pe an. Rețelele de internet pentru jocurile de noroc au făcut mai accesibilă plasarea pariurilor pe meciuri din orice loc al lumii.

În legătură cu aceste probleme, la nivel global unitatea integrității Interpolului în sport a dezvoltat un program de instruire pentru a viza persoanele care sunt cele mai expuse riscului de

enon of corruption, including in sports activities, must be focused on identifying, removing or neutralizing the causes of the discussed criminal phenomenon and the conditions that favor their appearance.

Some criminologists believe that reducing the number of corruption offenses involves implementing the following measures:

- analysis of the information exposed in the media sources;
- systemic monitoring of the online space in order to reveal some signs and elements of corruption crimes;
- questioning the population in order to identify the persons who suffered as a result of acts of corruption;
- stimulating citizens who communicate about committing acts of corruption, as well as stimulating in various forms the officials who have reported the commission of acts of corruption in the subdivision in which they work.

Other authors argue that, as part of the international fight against corruption in sport, the role and contribution of the International Criminal Police Organization (Interpol) should be mentioned, which in its reports publishes certain information about the activity carried out in the specified area [1, p.80-88].

The global sports community is facing an increase in cases of match handling, incidents and allegations of corruption, as mentioned above. More and more organized crime groups are involved in corruption in sports and mass-rigged matches. These crimes cross international borders and generate huge profits, which are then channeled to other illegal activities. According to the assessment of the funds that pass through the illegal bookmakers, they are hundreds of millions of euros per year. Internet gambling networks have made it easier to place bets on matches from anywhere in the world.

In connection with these issues, globally the Interpol Integrity Unit in Sports has developed a training program to target people who are most at risk of being asked to set up a match. An online e-learning module has been produced to be taught to players and referees about the dan-

a fi cerut să stabilească un meci. Un modul de e-learning online a fost produs pentru a fi predat jucătorilor și arbitrilor cu privire la pericolele acordului de stabilire a rezultatului unui meci, și diferite moduri în care potențiala persoană le-ar putea aborda. Integritatea națională și regională a avut loc în atelierele de sport din Finlanda, Africa de Sud, Guatemala și Olanda, reunind administratorii sindicatelor de fotbal, și ai unor jucători, oficiali, precum și ofițeri de aplicare a legii pentru a crește gradul de conștientizare a corupției în sport și modalitățile de a preveni și contracara aceasta. Sesiunile de formare au avut loc, de asemenea, pentru jucători și arbitri înainte de cinci evenimente FIFA sportive [8].

Combaterea corupției prevede activități ale organelor guvernamentale, autorităților locale, instituțiilor, organizațiilor și persoanelor fizice din societatea civilă în cadrul exercitării competențelor de putere pentru a:

- a) preveni corupția, inclusiv pentru a identifica și elimina ulterior cauzele corupției (prevenirea corupției);
- b) identifica, preveni, suprima, dezvălui și investiga infracțiuni de corupție (lupta împotriva corupției);
- c) reduce la minimum și (sau) elimina consecințele corupției.

Consider că, corupția în sport poate fi contracarată doar prin unirea tuturor organismelor naționale și internaționale destinate pentru stoparea cauzelor și condițiilor ce favorizează apariția fenomenului vizat.

Este ridicol să lansezi în luptă organele de drept, dacă n-au fost lichidate condițiile politice, economice și sociale, care generează corupția și anume: dintre noile condiții în care trebuie să funcționeze un organ de stat și vechile mecanisme ale acestei funcționari. Aceasta înseamnă că principalele condiții ale programului anticorupție în sport să fie funcționarea ireproșabilă a mecanismului de stat în noile condiții, este necesară tendința spre modificări sistemice de natură să schimbe obiectivele, valorile, stereotipurile proprii comportamentului actual al funcționarilor, conducătorilor din domeniile sportive, inclusiv și a sportivilor care participă nemijlocit la competiții sportive.

Lupta împotriva corupției în activitățile

gers of agreeing on the outcome of a match, and various ways in which the potential person could approach them. National and regional integrity took place in sports workshops in Finland, South Africa, Guatemala and the Netherlands, bringing together football union administrators, players, officials and law enforcement officials to raise awareness of corruption in sports and ways to prevent and counteract it. The training sessions also took place for players and referees before five FIFA sporting events [8].

The fight against corruption provides for the activities of government bodies, local authorities, institutions, organizations and individuals in civil society in the exercise of their power in order to:

- a) prevent corruption, including identifying and subsequently eliminating the causes of corruption (corruption prevention);
- b) identify, prevent, suppress, disclose and investigate corruption offenses (fight against corruption);
- c) minimize and (or) eliminate the consequences of corruption.

I firmly believe that corruption in sport can be counteracted only by uniting all national and international bodies designed to stop the causes and conditions that favor the emergence of the phenomenon in question.

It is ridiculous to launch into law enforcement if the political, economic and social conditions that generate corruption, namely corruption, have not been liquidated: between the new conditions in which a state body must function and the old mechanisms of this function. This means that the main conditions of the anti-corruption program in sports are the flawless functioning of the state mechanism in the new conditions, there is a need for the tendency towards systemic changes likely to change the objectives, values, stereotypes of the current behavior of officials, leaders in sports, including athletes who participate directly in sports competitions.

The fight against corruption in sports activities needs to be one of the key priorities that cannot be neglected. Thus, national authorities can effectively contribute to the achievement of long-term European strategic objectives in the

sportive este necesară să fie una din prioritățile de bază care nu pot fi neglijate. Astfel, autoritățile la nivel național pot contribui în mod eficient la realizarea obiectivelor strategice europene pe termen lung în domeniul promovării valorilor etice prin intermediul sportului și combaterii corupției.

Exemplele de astfel de inițiative le regăsim în Polonia:

Programul Ministerului Sportului și Turismului pentru anii 2015-2020 referitor la prevenirea corupției în domeniul sportului numit „Nu fi un pion în acest joc”. Programul include organizarea de cursuri de formare, antrenamente și activități educaționale pe principii etice în sport, adresate diverse medii sportive, inclusiv jucători tineri, antrenori sau arbitri;

Regulamentul Ministrului Educației Naționale din 10 iunie 2015 a introdus o nouă metodă de evaluare a performanțelor elevilor la orele de educație fizică. Nota este acum determinată nu numai de aptitudinile de sport ale elevilor și de realizările lor, dar și a efortului, progresul individual și participarea sistematică la cursuri și activități în timpul orelor și activităților școlare pentru cultură fizică [5].

Consider că pentru Republica Moldova este un exemplu demn de urmat, practica altor state care au dat rezultate în lupta cu fenomenul corupției în sport, prin implementare în timp a planurilor strategice și realizarea privind identificarea factorilor criminogeni care determină comiterea astfel de infracțiuni și întreprinderea măsurilor necesare de neutralizare și înlăturarea a lor.

Concluzii. În lumina celor expuse, putem remarca prezența ridicată a gradului de latență a infracțiunilor de corupție în sfera sportului. Astfel, considerăm important necesitatea stringentă de intervenție din partea organelor abilitate ale statului, prin implementarea planurilor strategice care vor servi drept punct de pornire în lupta cu fenomenul de corupție în activitățile sportive ale Republicii Moldova. Acest deziderat, de asemenea poate fi realizat cu atragerea specialiștilor organelor de drept din alte state care au o experiență avansată în domeniul investigării și cercetării acestui fenomen.

field of promoting ethical values through sport and the fight against corruption.

Examples of such initiatives can be found in Poland:

The program of the Ministry of Sports and Tourism for the years 2015-2020 on the prevention of corruption in the field of so-called sport “Don’t be a pawn in this game”. The program includes the organization of training courses, trainings and educational activities on ethical principles in sports, addressed to various sports environments, including young players, coaches or referees;

Regulation of the Minister of National Education of June 10, 2015 introduced a new method of evaluating students’ performance in physical education classes. The note is now determined not only by the students’ sports skills and achievements, but also by effort, individual progress and systematic participation in courses and activities during classes and school activities for physical education [5].

I consider that for the Republic of Moldova it is a worth following example, the practice of other states that have given results in the fight against corruption in sports, by implementing in time strategic plans and achieving the identification of criminogenic factors that determine the commission of such crimes and take necessary measures to neutralize and remove them.

Conclusion. In light of the above, we can note the high presence of latency in corruption offenses in the field of sports. Thus, we consider the urgent need for intervention by the competent state bodies by implementing strategic plans that will serve as a starting point in the fight against corruption in sports activities of the Republic of Moldova. This goal can also be achieved by attracting specialists from law enforcement agencies in other states who have the necessary experience, obtained from the investigation and research of this phenomenon.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Budevici-Puiu Anatolie, Lungu Ecaterina. Fapte de corupție în sport. În: Sport. Olimpism. Sănătate: Congresul științific internațional. Chișinău 2020, p. 80-88.
2. Codul lui Hammurabi. În: https://ro.wikipedia.org/wiki/Codul_lui_Hammurabi (vizitat la 10.10.2021).
3. Corupția în sport. În: <https://www.businessintegrity.ro/sites/default/files/fileuploads/newsletter/77%20-%20Coruptia%20in%20sport.pdf> (vizitat la 11.10.2021).
4. Creangă Constantin. Criminalitatea internațională și drepturile omului. Chișinău: Tipogr. Academiei „Ștefan cel Mare”, 2002, 176 p.
5. Educație pentru sport bazată pe etică ghid pentru factorii de decizie politică. În: http://notonlyfairplay.pixelonline.org/files/guideline/_RO_Education%20for%20an%20Ethic%20Based%20Sport.pdf (vizitat la 20.10.2021).
6. Fotbalul - instrument perfect pentru spălare de bani și corupție. În: <https://www.gsp.ro/fotbal/liga-1/fotbalul-instrument-perfect-pentru-spalare-de-bani-si-coruptie-145276.html> (vizitat 10.10.2021)
7. Reniță Gheorghe. Manipularea unui eveniment și pariurile aranjate (art.242¹ și 242² CP RM): infracțiuni de corupție? În: Studia universitatis moldaviae, 2017, nr.3(103), p. 180-191.
8. INTERPOL annual report 2012, Lyon, France, <http://www.interpol.int>, 2020. (vizitat 25.10.2021).
9. Istoria fotbalului mondial. Lupta cu corupția. <https://fmf.md/noutate/2648/istoria-fotbalului-mondial-lupta-cu-coruptia> (vizitat la 05.10.2021).
10. Operațiune de amploare CNA – Euro-pol. În: <https://www.cna.md/libview.php?l=ro&idc=5&id=3018&t=/Serviciul-relatii-publice/Comunicate-de-presa/Operatiune-de-amploare-CNA-Europol-Unsprezece-persoane-banuite-dintre-care-patru-retinute-intr-un-dosar-al-meciurilor-trucate> (vizitat 19.10.2021).
11. Ursu Veaceslav, Varvarici Gheorghe. Reflecții privind consecințele criminalității latente. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale din 26 iunie 2018 „Criminalitatea transfrontalieră și transnațională: Tendințe și forme actuale de manifestare, probleme de prevenire și combatere”, Chișinău, p. 188-193.
12. Varvarici Gheorghe, Măsuri orientate spre diminuarea latenței unor tipuri distincte de criminalitate. În: Analele științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, nr.1, Chișinău, 2019, p. 147-152.

Despre autor:

Alexandru CICALA,
doctor în drept,
conferențiar universitar

al Catedrei „Activitatea specială de investigații și anticorupție” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: cicalaalexandru@gmail.com

About author:

Alexandru CICALA,
PhD,

associate professor at the Chair “Special Investigation and Anti-Corruption Activity” of the Academy “Ștefan cel Mare” of the MIA
e-mail: cicalaalexandru@gmail.com